EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Závěrečná sebehodnotící zpráva MAP

Název projektu:

Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko západ

CZ.02.3.68/0.0/15_005/0000292

Jména autorů z realizačního týmu projektu: Hana Paverová

Datum: 13. 12. 2017

Úvod

Předkládaná Závěrečná sebehodnotící zpráva MAP pro Hlučínsko západ byla zpracována dle *Metodiky pro vnitřní evaluaci projektů PO 3 OP VVV, konkrétně dle struktury a požadavků vyplývajících ze Šablony pro Závěrečnou sebehodnotící zprávu MAP*. Tato se zaměřuje na vyhodnocení, shrnutí toho, co se podařilo realizovat a vykonat v průběhu realizace projektu, rovněž je zde reflektováno, jakým způsobem probíhal rozvoj partnerství i proces akčního plánování. Závěrečná sebehodnotící zpráva poskytuje zpětnou vazbu pro realizační tým projektu, zhodnocení zvolených postupů a vytváří podklad pro navazující projekt MAP II.

A) VZNIK PROJEKTU A JEHO VÝVOJ

1) Co kromě finanční motivace bylo hlavním impulsem k našemu zapojení se do projektu MAP?

Projekt MAP byl od počátku vnímán jako ojedinělá příležitost, jak společným úsilím klíčových aktérů vzdělávání v mikroregionu Hlučínsko-západ posunout a zlepšit předškolní, základní (lokální) a neformální vzdělávání, a to s ohledem na specifika našeho mikroregionu. Mikroregion Hlučínsko je totiž – z historického hlediska – považován za jeden z nejspecifičtějších regionů v republice. Právě ona specifická historie se promítla do mentality zdejších obyvatel. Letitá izolace regionu, stigmatizace obyvatel a vnější nepřítel v podobě státu se staly základním kamenem výrazné pospolitosti, soudržnosti, pracovitosti a zejména velké sounáležitosti s regionem. Ke stmelování obyvatel docházelo především prostřednictvím vzájemné výpomoci - lidé byli odkázáni sami na sebe, nemohli se spolehnout na novou vládu, režim a sliby, které s nimi přicházely. Stmelil je tedy společný osud. Spolupráce, partnerství a výpomoc jsou tak stěžejními atributy, jež vystihující charakteristiku našeho regionu.

Určitá forma spolupráce probíhá dlouhodobě v podstatě ve všech oblastech napříč rozličnými tematickými spektry, včetně oblasti školství. V případě zahájení realizace projektu Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko západ tak bylo navázáno na a těženo z dosavadní

spolupráce napříč různými subjekty. Je pravdou, že oblast školství, kvůli způsobu financování v zásadě konkurenční prostředí, byla oblastí s určitými rezervami. Jednotlivé základní a mateřské školy spolu navzájem mezi sebou (zejména v sousedních obcích či ve stejném městě) spolupracují a komunikují, nicméně na úrovni celého mikroregionu Hlučínska, potažmo Hlučínska-západ se stále vznášely spíše potenciální možnosti dalšího systematického stupně spolupráce. Právě projekt Místní akční plán vzdělávání je možno považovat za katalyzátor nezanedbatelných změn na úrovni mikroregionální. Jak bylo zmíněno výše, MAP představuje ojedinělou příležitost systematické a komplexní spolupráce a komunikace klíčových aktérů vzdělávání na několika úrovních. Právě myšlenka většího propojení regionálního školství byla jednou z hlavních motivací pro zapojení se do celorepublikového projektu MAP. Příprava projektu MAP tak nesměřovala pouze k získání financí, ale především k rozvoji vzdělané a odpovědné společnosti v mikroregionu Hlučínsko - západ.

2) Jaká byla naše původní představa o budování partnerství a jak se rozšířila/vyvinula/pozměnila v průběhu realizace, případně co k tomu vedlo?

Územní působnost Svazku obcí mikroregionu Hlučínska-západ zahrnuje všechny obce náležící do ORP Kravaře (celkem 9), avšak disponuje také nezanedbatelným přesahem 5 obcí mimo toto ORP (Hněvošice, Chlebičov, Oldřišov, Služovice, Velké Hoštice). Jedná se o činný svazek s širokou členskou základnou a polyfunkčním zaměřením na komplexní rozvoj ORP Kravaře. Přestože ORP Kravaře plně nekoresponduje s územní působností celého Svazku-západ a vice versa, historicky je 5 zmíněných obcí součástí západní části Hlučínska a tyto pociťují silnou sounáležitost s regionem (byť administrativně spadají do SO ORP Opava).

Projekt Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko-západ tak byl realizován pro celé území mikroregionu Hlučínska-západ (nejen území ORP), a to na základě ***Dohody Města Kravaře a Statutárního města Opavy*** o připojení pěti obcí ze správního obvodu Opava (Hněvošice, Chlebičov, Oldřišov, Služovice a Velké Hoštice) ke správnímu obvodu Kravaře pro účely realizace projektu MAP. Samotnému zahájení projektu MAP pro Hlučínsko-západ dále

předcházelo ***Memorandum o spolupráci při naplňování cílů strategie rozvoje školství prostřednictvím Místního akčního plánu na území obce s rozšířenou působností*** mezi (smluvními stranami) Městem Kravaře a Místní akční skupinou Hlučínsko z.s. Jeho předmětem je deklarace spolupráce partnerů v rámci zpracování strategie rozvoje školství na území obce s rozšířenou působností (ORP Kravaře s přičleněním 5 obcí z ORP Opava – vize výše), zvláště pak při přípravě a tvorbě Místního akčního plánu rozvoje školství. Cílem Memoranda je zpracování, realizace a udržení Místního akčního plánu při dodržení principu komunitně řízeného plánování, jehož výstupem budou definované priority v oblasti rozvoje vzdělávání pro území ORP Kravaře a území pěti přičleněných obcí z ORP Opava.

Počáteční představa o budování partnerství vycházela z dosavadní dlouholeté praxe, kdy spolu čile spolupracují rozličné subjekty a organizace na území mikroregionu Hlučínska. Po roce 1989 vznikly instituce, které začaly Hlučínsku vytvářet novodobé svobodné dějiny – zejména Sdružení obcí Hlučínska, Místní akční skupina Hlučínsko, Muzeum Hlučínska a dále menší dobrovolné svazky při SO ORP. Kromě jiného se zasloužily a nadále zasluhují o to, že vědomí sounáležitosti a z něj plynoucí hlučínská identita nevymizely z kolektivní paměti. Společný cíl a dlouhodobé úsilí a zasazování se o jeho naplnění již dříve položily základy pro budování partnerství a vzájemné spolupráce, což se odrazilo i v rámci projektu MAP pro Hlučínsko západ.

Jako pozitivní lze bez pochyby hodnotit vzrůstající aktivitu, zájem a významnou kooperaci všech zapojených aktérů oproti počáteční fázi realizace projektu MAP. Budování partnerství v našem případě není obligatorní fráze, ale skutečnost plynoucí z dlouhodobě nastaveného systému komunikace a spolupráce napříč různými institucemi. Počáteční představa byla několikanásobně převážena – silnou stránkou projektu je i absence soutěživosti mezi školami (byť se jedná s ohledem na způsob financování o konkurenční prostředí) i otevření prostoru pro větší spolupráci škol a dalších institucí na území celého regionu. Aktéři se nebáli pojmenovat konkrétní problémy, a to i na úrovni jednotlivých škol a organizací, svou podporu průběžně vyjadřovali rovněž zřizovatelé, a to nejen individuálně, ale i kolektivně prostřednictvím dobrovolného svazku Sdružení obcí Hlučínska.

B) USPOŘÁDÁNÍ ÚČASTNÍKŮ V PROJEKTU, JEHO VEDENÍ A KLÍČOVÍ AKTÉŘI

1) Podle jakých kritérií jsme vybírali partnery do projektu MAP a proč? Postupovali bychom nyní stejně? Co bychom nyní změnili, pokud bychom začínali znovu?

Stejně jako samotné Místní akční skupiny, jež jsou současně nositeli MAP v řadě území (jako v našem případě), tak i Místní akční plány jsou založeny na principu komunitního plánování. (Komunikační) platformy vznikaly postupně již od tzv. Akce 0, tedy přípravné fáze, kdy byli osloveni zástupci všech potenciálních aktérů vzdělávání v mikroregionu, jmenovitě zástupci z řad zřizovatelů a ředitelů ZŠ a MŠ, pedagogů, rodičů, ZUŠ, CVČ, NNO, církve, kraje, ITI. Metodou sněhové koule byli průběžně oslovováni a doplňováni další aktéři, což vyústilo k ustanovení Řídícího výboru (ŘV) a organizační struktury MAP na společném jednání dne 8. 2. 2016 na OÚ v Bolaticích. Ustavující (první) zasedání ŘV mělo za cíl podrobně představit náplň a účel projektu MAP a blíže seznámit s tzv. povinnými, doporučenými a volitelnými opatřeními. Současně byl na tomto zasedání vytvořen základ pracovních skupin (PS), do kterých se měli možnost (průběžně) nominovat všichni aktéři ovlivňující vzdělávání v regionu. Pracovní skupiny byly heterogenní, složeny z relevantních a odborných zástupců, tematicky rezonovaly s povinnými (3 opatření) a volitelnými (1) opatřeními MAP.

Druhé zasedání Řídícího výboru dne 28. 6. 2016 mělo za cíl schválit první verzi Strategického rámce MAP do roku 2023 spolu s vizí předškolního, základního a neformálního vzdělávání, jež byla artikulována na základě návrhů a podnětů vzešlých na setkáních jednotlivých PS. Rovněž byl schválen souhrn investičních a neinvestičních záměrů, jenž je součástí SR MAP, schválena byla i první verze analytické části a související SWOT-3 analýzy. Třetí zasedání Řídícího výboru se uskutečnilo dne 9. 1. 2017. Hlavní náplní zasedání bylo projednání návrhů tzv. aktivit spolupráce pro účely tvorby Akčního plánu MAP, současně došlo ke schválení aktualizovaných investičních a neinvestičních záměrů i všech (aktualizovaných) výstupů projektu. Poslední zasedání připadlo na 18. 12. 2017, kdy byly schváleny všechny klíčové dokumenty, finální verze jednotlivých částí MAP, resp. finální MAP složený z Analytické části, Strategického rámce MAP do roku 2023 a Ročního akčního plánu.

Řídící výbor a pracovní skupiny se aktivně scházely a vzájemně komunikovaly za administrativní a technické podpory realizačního týmu MAP pro Hlučínsko západ. Řídící výbor měl celkem 31 členů a byl složen ze zástupců realizátora projektu MAP, kraje, ITI, KAP, zřizovatelů škol, vedení ZŠ a MŠ, výborných pedagogů ZŠ a MŠ, zástupců školních družin, organizací neformálního a zájmového vzdělávání (NNO, CVČ) a rodičů.

Pracovní skupiny byly čtyři. Pracovní skupina „Předškolní vzdělávání a péče“ sestávala z 11 členů, pracovní skupina „Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání“ ze 7 členů, pracovní skupina „Udržení a rozvoj regionální identity“ z 10 členů a PS „Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem“ tvořilo 11 členů. Pracovní skupiny se scházely především za účelem identifikace problémových okruhů, artikulace vize a cílů, definování variantních řešení stejně jako návrhů tzv. aktivit spolupráce na úrovni mikroregionu v oblasti lokálního předškolního, základního, zájmového a neformálního vzdělávání.

Všichni zapojení aktéři byli v rámci vytvořené komunikační platformy zapojeni do konzultačního procesu, pravidelně informováni o průběhu realizace projektu a seznamováni s výsledky šetření. Aktéři vzdělávání se do vytvořené komunikační platformy zapojili zejm. participací na společných jednáních PS, diskuzí, formou sdílení informací, připomínkováním a navrhováním řešení ve vztahu k projednávané problematice vzdělávání – v rámci PS i mimo ni (např. telefonická či e-mailová komunikace, příp. osobní setkání). Přestože bylo členství v orgánech MAP dobrovolné, lze říci, že se implementaci budování partnerství podařilo zdárně nastartovat a následně dále zkvalitňovat a rozšiřovat.

2) Bylo nastavení z pohledu kompetencí a odpovědnosti v platformách optimální a proč?

Nastavení z hlediska kompetencí a odpovědnosti považujeme za optimální. Odpovědnost za realizaci projektu MAP pro Hlučínsko západ náleželo plně členům realizačního týmu (RT), kteří mají zkušenosti s působením v (EU) projektech. Členové RT se vzájemně doplňovali, což vedlo k zajištění optimálního fungování projektu a bezproblémové kooperaci se zapojenými klíčovými aktéry vzdělávání. Současně se jako velmi osvědčená a klíčová jevila vzájemná spolupráce členů RT MAP pro Hlučínsko západ a Hlučínsko východ, a to již od doby přípravy projektové žádosti. Oba týmy se také podíleli na organizaci a realizaci společných akcí.

Realizační tým MAP (RT) pro Hlučínsko západ od doby zahájení projektu (tj. 8. ledna 2016) sestával z následujících členů:

- Supervizor projektu
- Výkonný manažer
- Odborný manažer
- IT specialista
- Expert 1, Expert 2, Expert 3

Členové realizačního týmu pracovali v rámci struktury MAS Hlučínsko a při své činnosti kooperovali a komunikovali se všemi orgány MAP a zapojenými aktéry vzdělávání. V oblasti personálních kapacit se složení RT jevilo jako dostačující, odbornost členů týmu odpovídalo požadavkům vyplývajícím z potřeb a jednotlivých fází projektu MAP. Je záhodno poznamenat, že členství v orgánech MAP bylo reprezentativní a dobrovolné. S uvedeným tak souvisely případné personální změny, na které RT operativně, dle aktuálnosti a potřebnosti, reagoval.

3) Jaké bylo odborné zajištění diskuzních platforem a na jakém základě jsme vybírali odborníky?

Oddíl navazuje na zmíněné v předchozí části. V rámci Akce 0 byli osloveni všichni potenciální aktéři ovlivňující vzdělávání v mikroregionu, jmenovitě zástupci z řad zřizovatelů a ředitelů ZŠ a MŠ, pedagogů, rodičů, ZUŠ, CVČ, NNO, církve, kraje, ITI. Projekt MAP pro Hlučínsko západ plně respektoval princip komunitního plánování s účastí všech vyjmenovaných „kategorií“ klíčových aktérů vzdělávání. Organizace Řídícího výboru a dalších orgánů MAP je popsána v jeho Statutu, kde jsou zakotveny také kompetence. Pracovní skupiny byly heterogenní, složeny z relevantních a odborných zástupců, tematicky rezonovaly s povinnými a volitelnými opatřeními. Pracovní skupiny byly menšího rozsahu co do počtu členů, nicméně se jednalo o osoby se skutečným zájmem o věc a zájemce či odborníky na danou oblast, což se pozitivně a významně odráželo na výstupech projektu. V rámci podaktivity Budování znalostních kapacit byli lektoři (odborníci) vybíráni pečlivě na základě vlastních zkušeností některých z členů pracovních skupin či realizačního týmu a s ohledem na pozitivní ohlasy a reference.

4) Jaké byly rezervy v souvislosti se zajišťováním odborníků? Jaké změny jsme v tomto ohledu provedli?

V tomto bodě nevnímáme rezervy týkající se zajišťování odborníků, rezervy vidíme spíše v nedostatečném zapojení rodičů. Věříme, že se v návazném projektu podaří zapojit více rodičů dětí a žáků, a to i na základě kladných ohlasů stran dosavadních zapojených aktérů vzdělávání. Projekt MAP II se navíc více posune z „teoretické“ roviny do „praktické“, a to především díky Implementaci, která rovněž počítá s realizací aktivit pro rodiče. V návazném projektu bychom se chtěli ve větší a intenzivnější míře zasazovat o jejich aktivní participaci a kooperaci.

C) AKTIVITY PROJEKTU

1) Jakým způsobem probíhalo setkávání „členů“ MAP (periodicita, forma, kdo moderoval)?

Před zahájením projektu (tzv. Akce 0) bylo počítáno s pravidelnou – 1x měsíční – periodicitou setkávání členů MAP, jež byla zavedena a jež byla po celou dobu realizace dodržována. Kromě koordinačních schůzek realizačního týmu (RT) min. 1x měsíčně docházelo k operativním schůzkám (setkáním) vyvstávajících z aktuálních potřeb a rezonujících s náplní pracovních úkolů. Řídící výbor zasedal v min. půlročních intervalech, celkem zasedal za dobu realizace projektu čtyřikrát. Pracovní skupiny (PS) se scházely dle potřeby a při příležitosti pořádaných akcí. Každé jednání pracovních skupin probíhalo formou kulatého stolu, PS měly povahu spíše malé skupiny, z čehož vyplývala určitá specifika. Moderování zajišťoval ve většině výkonný manažer MAP. S ohledem na jednotlivé fáze projektu přistoupil RT MAP k organizování akcí (zasedání orgánů MAP, workshopy, vzdělávací aktivity) v různých obcích regionu. Uvedené poskytlo účastníkům možnost seznámit se (např.) s nově rekonstruovanými a modernizovanými zařízeními (ZŠ, MŠ), rovněž umožnilo výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe.

2) Co se nám osvědčilo? Co naopak nefungovalo?

Osvědčila se průběžná komunikace se všemi zapojenými aktéry vzdělávání – kam řadíme nejen ředitele a zřizovatele škol, ale rovněž zástupce CVČ, NNO a církve – a pravidelné předávání informací tematicky souvisejících s projektem MAP, dotační informace a podobně. Komunikaci v tomto ohledu usnadnily vytvořené e-mailové a telefonické seznamy jednotlivých aktérů vzdělávání, jež byly průběžně aktualizovány. Právě průběžná komunikace a informování aktérů pomáhalo posilovat vzájemný vztah mezi nimi a členy RT. K osvědčeným možno zařadit také využívání webového portálu http://www.mashlucinsko.cz/ , kde zájemci nalezli jednotlivé výstupy a aktuální informace o průběhu realizace MAP.

Osvědčená a přínosná byla rovněž úzká kooperace a součinnost RT MAP pro Hlučínsko západ se členy RT MAP pro Hlučínsko východ i zvolení pozice supervizora, jenž shromažďoval a následně předával informace relevantní pro potřeby projektu a usnadňující činnost členů RT. Za slabší místo lze v některých případech označit získávání zpětné vazby od aktérů vzdělávání, byť se tato v porovnání s výchozím stavem významně zlepšovala. Příčinu shledáváme zvláště ve skutečnosti, že zapojení do aktivit projektu MAP bylo nad rámec jejich primárních pracovních povinností, svou roli zde rovněž sehrávalo časové hledisko. Za osvědčený postup lze označit informování o aktivitách či určité požadavky (vyplnění údajů aj.) v dostatečném předstihu, stanovení deadlinu pro odpovědi / zpětnou vazbu i zasílání připomínkového e-mailu před či záhy po uplynutí stanovaného termínu.

3) Co jsme podnikli pro zlepšení?

V souvislosti s postupující fází projektu a z ní vyplývajících aktivit bylo přistoupeno ke zvýšení počtu osobních pohovorů, které umožnily komplexní sběr potřebných informací a údajů. I tato skutečnost mohla přispět k posílení vzájemných vztahů, jež sekundárně vedla k většímu zájmu některých aktérů vzdělávání o aktivity a činnost projektu. Nastartované partnerství a kooperace rozličných subjektů, společná setkávání a jednání byla přijata kladně, v budoucnu (po ukončení projektu) se jeví jako reálné nastavenou komunikační platformu vzniknuvší v rámci projektu MAP dále udržovat a zasazovat se tak o další zkvalitňování předškolního, základního a neformálního vzdělávání v mikroregionu.

4) Co se nám v projektu podařilo vytvořit, na co jsme hrdí a z čeho by se mohli inspirovat ostatní?

Podařilo se vybudovat nová a rozšířit stávající partnerství a nastavit systém vzájemné spolupráce, která nestojí na obligátnostech projektu, ale na vlastní vůli a svědomitosti zapojených aktérů posunout a zkvalitnit regionální školství na území Hlučínska (západ). Zapojení aktéři projevovali zájem účastnit se nejen oficiálních / formálních jednání, ale i neformálních a doplňujících setkáních (posezení „u kávy“) a společných akcí (konferencí)

pořádaných za účelem rozvíjení a upevňování vztahů a definování směřování regionálního školství (vizte níže bod 5). Projekt MAP pro Hlučínsko západ provázela nekonfliktnost, absence soutěživosti, skutečný zájem o společnou věc a v neposlední řadě podpora zřizovatelů vyjádřena i explicitně předsedou Sdružení obcí Hlučínska na setkáních pracovních skupin.

Někteří z členů pracovní skupiny *Udržení a rozvoj regionální identity* připravili ve spolupráci s pracovníky Muzea Hlučínska sadu map pro základní školy s názvem *Soubor map pro výuku regionální historie na Hlučínsku,* které si kladou za cíl zkvalitnit školní výuku dětí na Hlučínsku. Svým interdisciplinárním pojetím zasahují do oblasti zeměpisu, dějepisu, ale také občanské výchovy a jazyků. Jednotliví učitelé by jejich potenciál měli maximálně využít. Byl vytvořen soubor 8 map, které školy obdrží ve fyzické podobě, z toho je 5 map historických, na nichž se autoři snaží ilustrovat vývoj Hlučínska v kontextu evropských dějin, vývoj (změn) hranice i státní příslušnosti. Šestá mapa (Hlučínsko a proměny hranice) porovnává změny hranice Hlučínska od roku 1742 do současnosti, sedmá mapa reflektuje a zachycuje současný stav, osmá, poslední mapa představuje přírodní a kulturní zajímavosti Hlučínska. Další mapy, nejen celého regionu Hlučínsko, ale i dílčí mapy některých jeho částí, obdrží školy v elektronické podobě na CD/DVD.

Kladně přijatý a hodnocený byl rovněž *Sborník*, který vytvořili členové realizačního týmu MAP. Ten reflektoval a shrnoval všechny vzdělávací aktivity realizované v rámci projektu MAP (vyjma dvou posledních, které byly realizovány v druhé polovině listopadu). Sborník si klade za cíl přiblížit zájemcům jednotlivá témata, nejzajímavější poznatky, nové trendy, příklady z praxe jako inspiraci k rozvoji předškolní a školní výuky. O brožurky projevily zájem i někteří pedagogové škol mimo území Hlučínska.

Ve spolupráci s mateřskými a základními školami vznikly v roce 2016 i 2017 stolní kalendáře (Učitelem region – 2016, „Naše děti – budoucnost Hlučínska“ - 2017). Fotografie vyobrazují aktivity pořádané v uplynulém školním roce. Ve spolupráci s obcemi (2016) a Muzeem

Hlučínska (2017) pak byly vyhotoveny nástěnné kalendáře. V roce 2016 s titulem Učitelem příroda a v roce 2017 s názvem „Hlučínsko ve školních škamnách“.

5) Jaké aktivity byly v projektu nejpřínosnější a proč?

Za nejpřínosnější možno považovat bezpochyby *setkávání pracovních skupin*. Tyto měly povahu malé skupiny (do 12 členů) a jednání probíhalo formou kulatého stolu. Činnost pracovních skupin, resp. aktivní zapojení jejich členů poskytly cenné informace a podněty, pomohly artikulovat a pojmenovat problémové okruhy za jednotlivé tematické oblasti, rovněž směřování regionálního školství (vize a cíle) a v neposlední řadě i široké spektrum potenciálních aktivit spolupráce.

K prohloubení spolupráce a komunikace škol, institucí, organizací a veřejnosti docházelo rovněž u příležitosti *pořádání vzdělávacích aktivit* v rámci podaktivity „Budování znalostních kapacit“. Tyto probíhaly v souladu s harmonogramem a plánem vzdělávacích aktivit, v průběhu realizace projektu jich bylo uskutečněno celkem 14. Vzdělávací aktivity jednak rezonovaly s reflektovanými opatřeními MAP, jednak odrážely reálné potřeby a požadavky zaznívající stran zapojených aktérů vzdělávání. Řada workshopů byla realizována v některé z mateřských nebo základních škol na Hlučínsku. Účastníci tak měli možnost seznámit se s prostředím dané školy, načerpat inspiraci, pořídit fotodokumentaci a vyměňovat si poznatky nad rámec daného tématu.

Vzdělávací aktivity tak otevřely prostor pro vzájemnou výměnu zkušeností a sdílení příkladů dobré praxe, navazování nových kontaktů i čerpání inspirace pro vlastní práci – tedy atributy poptávané stran aktérů v oblasti předškolního, základního, neformálního a zájmového vzdělávání. Realizované vzdělávací aktivity se v některých případech staly inspirací pro vlastní aktivity a workshopy – některé školy vyjádřily zájem o uspořádání podobného, rozšiřujícího, workshopu pro celý svůj pedagogický sbor (např. i dvoudenní workshop v období letních prázdnin). Vzdělávací aktivity se těšily poměrně velkému zájmu, ohlasy získané prostřednictvím evaluačních dotazníků distribuovaných na konci každé vzdělávací aktivity

byly velmi pozitivní. Poznatky získané na workshopech participanti hodnotili jako přínosné a v praxi využitelné.

Jmenovitě byly realizovány následující workshopy:

1) *Poruchy chování dětí v oblasti předškolního vzdělávání* - 13. 10. 2016
2) *Polytechnické činnosti v MŠ* - 14. 11. 2016
3) *„Specifické vývojové poruchy učení“ a „specifika práce se žáky se sociálním znevýhodněním a problémovým chováním“* - 23. 11. 2016
4) *Specifika práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, sociálním znevýhodněním a problémovým chováním* - 21. 2. 2017
5) *Čtenářská gramotnost - Nácvik čtení a psaní* - 23. 2. 2017
6) *Regionální identita I- Metody výuky vedoucí k posílení lokální identity, znalosti místní kultury a historie* - 19. 4. 2017
7) *Rozvoj smyslového vnímání a kreativity u dětí předškolního věku - Koloběh vody v přírodě* - 27. 4. 2017
8) *Regionální identita II - Terénní příklady výuky vedoucí k posílení lokální identity, znalostí místní kultury a historie* - 24. 5. 2017
9) *Polytechnická výuka zábavně a netradičně pro MŠ i ZŠ* - 31. 5. 2017
10) *Matematická gramotnost - matematické hry a nadaní žáci* - 17. 10. 2017
11) *Environmentální výchova v MŠ* - 10. 10. 2017
12) *Příklady aktivizace žáků ve vyučování, rozvoj kreativity* - 12. 10. 2017
13) *Pohybové činnosti a hry v MŠ* - 14. 11. 2017
14) *Rozvoj smyslového vnímání a kreativity u dětí předškolního věku - Polytechnická dílna II*- 27. 11. 2017

V rámci *rozvoje partnerství* bylo rovněž přistoupeno k realizaci výjezdního zasedání s názvem *"Výjezdní konference MAP",* jež se konala ve dnech 20. - 21. 4. 2017 na Malé Morávce. Tato byla určena primárně ředitelům a zřizovatelům MŠ a ZŠ (účastni byli i zástupci CVČ). Akce měla za cíl další rozvoj partnerství a upevnění vzájemných vztahů, definování směřování

mikroregionu v oblasti předškolního a základního vzdělávání, rovněž byly reflektovány a projednány potřeby v oblasti investičních a neinvestičních záměrů. Akce byla nad očekávání přínosná pro všechny její účastníky. V závěrečné fázi projektu MAP byla dne 15. 11. 2017 realizována *„Podzimní konference MAP“,* která měla za cíl shrnout realizaci celého projektu a především poděkovat všem hlavním aktérům za jejich zapojení a kooperaci. Pozvání přijala naprostá většina ředitelů a zřizovatelů škol, dále zástupci Muzea Hlučínska, středisek volného času i zástupci NIDV – krajského pracoviště v Ostravě.

Závěrem oddílu dodejme, že k prohloubení spolupráce a partnerství rovněž přispělo *pravidelné informování* aktérů vzdělávání o aktuálních možnostech čerpání dotací z národních a evropských zdrojů, stejně jako konzultace a (metodická a technická) podpora v oblasti čerpání dotací.

D) VÝSTUPY, OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY

1) Jaké byly původně plánované a jaké jsou v tuto chvíli reálné výstupy z projektu MAP?

V rámci realizace projektu bylo dodržováno plánované zadání, respektován časový harmonogram i věcný plán aktivit. Popis výstupů a výsledků je podrobně charakterizován v předaných Zprávách o realizaci.

<u>Za dobu 24 měsíců realizace projektu došlo k realizaci a vytvoření následujících výstupů / aktivit</u>:

- došlo k vyhodnocení agregovaného dotazníkového šetření MŠMT na úrovni ORP Kravaře, současně vyhodnoceno dotazníkové šetření za MŠ a ZŠ spadající do ORP Opava (dotazníky poskytnuty stran ředitelů škol), vypracovány vlastní tabulkové přehledy s komentáři
- byl ustanoven Řídící výbor, zvolen předseda ŘV, schválen statut a jednací řád; ŘV zasedal celkem 4x
- byly vytvořeny čtyři Pracovní skupiny
- byly zpracovány Principy MAP

- byl zpracován Implementační plán
- byla vytvořena funkční komunikační platforma MAP
- byla navržena a schválena organizační struktura MAP
- byly vytvořeny seznamy aktérů ovlivňující vzdělávání dětí a žáků do 15 let v řešeném území a navázána úzká spolupráce a komunikace s těmito aktéry
- byl zahájen a realizován konzultační a připomínkový proces na základě Principů MAP
- byla uskutečněna komparace a konsensus existujících regionálních strategií
- byla zpracována Analýza MAP, byl vytvořen a aktualizován Strategický rámec MAP do roku 2023 (včetně vize, cílů, priorit)
- byl vypracován Plán vzdělávacích aktivit, došlo k realizaci 14 vzdělávacích aktivit – (KA „Budování znalostních kapacit“)
- byly aktualizovány investiční a neinvestiční záměry škol a dalších aktérů vzdělávání dětí a žáků do 15 let pro potřeby aktualizace Strategického rámce MAP do roku 2023
- byl aktualizován seznam členů Řídícího výboru a kontakty v seznamu ředitelů škol
- byl zpracován Akční plán MAP – na základě podnětů členů pracovních skupin
- byla realizována setkání pracovních skupin
- byla realizována jednání Řídícího výboru MAP a došlo ke schválení všech hlavních dokumentů
- byla zpracována Průběžná a Závěrečná sebehodnotící zpráva, Zpráva o průběhu spolupráce
- bylo podepsáno Memorandum o spolupráci, schválena Dohoda o prioritách
- k dalším výstupům patří pozvánky, prezenční listiny a zápisy z akcí, vyhodnocení evaluačních dotazníků ze vzdělávacích akcí i hodnotící zprávy

2) Co jsme vytvořili nebo jak jsme projektem ovlivnili své okolí, aniž bychom to předem plánovali?

Počáteční skepsi vůči projektu MAP rezonující rovněž se skutečností, že jsme patřili mezi první realizátory i s ohledem na počáteční chybějící metodickou podporu stran NIDV a Řídícího orgánu, se nám postupem času podařilo odbourat. Díky aktivnímu zapojení, kreativitě a nápadům členů pracovní skupiny se nám podařilo vytvořit seznam potenciálních aktivit spolupráce v oblastech předškolního vzdělávání, čtenářské, matematické, jazykové a digitální gramotnosti v základním vzdělávání, inkluzivního vzdělávání a podpory dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem a v oblasti udržení a rozvoje regionální identity. Seznam čítá více než čtyři desítky rozpracovaných potenciálních (společných) projektů - celkový počet i konkrétní nápady a podněty mnohdy předčily původní očekávání. Někteří zřizovatelé o nich chtějí spontánně referovat v obecních zpravodajích.

3) Které nastavení/formáty komunikace se v našem území ukázaly jako nejlepší a proč?

Komunikace s aktéry vzdělávání byla do určité nastavena již v rámci tzv. Akce 0, jež zahrnovala vytvoření seznamů kontaktů. Mezi nejčastěji užívaný formát patřila elektronická a telefonická komunikace, průběžně byly realizovány rovněž osobní pohovory, ať se jednalo o podnět stran členů RT či samotných aktérů vzdělávání. Od začátku zahájený a nastavený formát komunikační platformy označujeme za vhodný a neshledali jsme nutnost zavedení změn. Pověřenou a zodpovědnou osobou pro komunikaci s aktéry vzdělávání byl výkonný manažer RT MAP. S ohledem na postupující fáze projektu, zejm. pak rozpracování a finalizace akčního plánu, došlo ke zvýšení četnosti osobních (individuálních i skupinových) rozhovorů a setkání. Kladně hodnotíme úzkou spolupráci s RT MAP pro Hlučínsko východ, vzájemnou komunikaci a kooperaci s orgány MAP, řediteli a zřizovateli mateřských a základních škol, zástupci neziskových organizací, Muzea Hlučínska, CVČ, církve i s vedoucí Odboru školství MěÚ Kravaře. Současně kvitujeme spolupráci a komunikaci s metodickými a poradními orgány, jež nám poskytly podklady pro zodpovídání dotazů stran zapojených aktérů vzdělávání.

Nejčastěji užívaným typem komunikace byla bezpochyby komunikace via e-mail, prostřednictvím které byly rozesílány pozvánky, podklady na setkání a jednání, aktuality a informace dotačního charakteru, informační e-maily s pokyny a prosbami pro vyplnění potřebných údajů, tabulky k vyplnění (ne)investičních záměrů a další.

4) Která nastavení/formáty komunikace bychom ve svém území naopak již nevolili a z jakého důvodu?

Každý z užívaných formátů komunikace má svá specifika a lze říci výhody a nevýhody plynoucí z povahy synchronní – asynchronní komunikace. Přesto nelze generalizovat a určit, které formáty komunikace bychom již nevolili – žádný se nejevil jako nevhodný či nepřínosný.

5) V čem náš projekt dokázal změnit okolí nebo chování lidí?

Projekt MAP rozhodně přispěl k větší otevřenosti všech zapojených aktérů, nabídl prostor pro sdílení zkušeností, příkladů dobré i špatné praxe – podařilo se odbourat dřívější zdráhavost pojmenovat slabá místa, aktéři se o nich nyní nebojí otevřeně hovořit. Dřívější nahodilost vzájemného setkávání a příležitostí výměny zkušeností a příkladů dobré praxe střídá s realizací projektu MAP pravidelnost a repetitivnost, jež příznivě ovlivňují směřování vzdělávání na Hlučínsku (-západ).

6) Jak budou fungovat vytvořená partnerství po skončení projektu, a to i s ohledem na celkovou organizaci (finanční, lidské zdroje, motivaci ke kooperaci apod.)? Jakých změn je případně potřeba pro udržení ideje projektu i po skončení podpory z OP VVV?

Projekt MAP neoddiskutovatelně otevřel prostor pro společnou diskuzi, pojmenování problémových okruhů a definici cílů a opatření, prostor pro setkávání, předávání informací a zkušeností i (celkové) prohlubování partnerské spolupráce při zkvalitňování vzdělávání v území. Především v případě mateřských škol lze říci, že tyto pravděpodobně budou

pokračovat ve vzájemných návštěvách bez ohledu na realizaci dalších/návazných projektů typu MAP. Díky projektu se mohli všichni aktéři podílet na tvorbě strategických dokumentů a plánu aktivit spolupráce, současně se vzdělávat a rozvíjet své kompetence v rámci vzdělávacích aktivit, jež probíhaly formou přednášek, workshopů a exkurzí a byly zaměřeny na širokou škálu témat (vizte výše).

V závěru projektu MAP byl vyjádřen zájem navázat na a dále rozvíjet ustavený systém komunikace a spolupráce, kalkuluje se se zapojením do návazného projektu MAP II. Po skončení podpory z OP VVV by bylo vhodné zvážit vytvoření pozice koordinátora, který by se dále zasazoval o udržování nastavené formy spolupráce a realizaci rozběhnutých, i zcela nových projektů.

D) Dodatečné informace

Relevantní informace a témata související s autoevaluací byla obsažena ve výše uvedených oddílech.

E) Shrnutí

Předkládaný dokument byl vytvořen pověřenými členy realizačního týmu MAP pro Hlučínsko západ, tento byl konzultován na pravidelných pracovních setkáních RT. Závěrečná autoevaluace reflektuje činnost vykonanou během celé realizace projektu a vychází z podrobné znalosti problematiky. Projekt MAP zejména otevřel možnost systematické a cílené spolupráce na mikroregionální úrovni, fungoval jako jakési nastavené zrcadlo, výrazně napomohl utříbit priority řešeného území, odhalit slabá místa a zároveň příležitosti k dalšímu posilování vzájemné spolupráce.

Závěrem doplňme, že se během realizace projektu MAP neobjevily žádné významné či výrazné překážky komplikující jeho průběh.